A°. 1817.

N°. 24.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 14den JUNY.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 14 JUNY, 1817.

ZEE TYDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juny 7—Eng. schip Maria, R. Grover, van Bencoolen, den 7den Mei, passagiers, de heeren J. Trail, R. McGregor en T. Stewart.—Maleyer brik Expeditie, Moerkadie, van Palembang, den 7den dito, met een Europeesch.

— 12—Eng. schip Surry, T. Raine, van Port Jackson.

Vertrokken.

Juny 9—Eng. C. brik John Horse, J. Campbel, naar Bengalen.

— 11—Amerik. schip Paterson, N. Pearse, naar Samarang.——Dito brik New Leader, W. Yong, naar dito, passagiers, de heer Poulter en mevrouw Wilson.

— 13—Eng. brik Mary-ann, A. Marten, naar Samarang, met Z. M. Troepen.—— Brik Maria, R. de Vos, naar dito.

Schepen leggende ter Reede Batavia.

Z. M., schip Prins Frederik—schip Canton—dito Elizabeth—dito Vrouw Agatha—dito Elizaboth—brik Catharina Charlotte—dito Frolic—schoener Wilhelmina—dito Minto—Engelsch C. C. Aurora—dito dito Phoenix—dito dito Nearchus—schip Maria—dito Surry—Amerikan. schip Potoma—dito Two Brothers—Deensch schip Ana Dorothea—Java. schoener Charlotte—Arab. schip Fatolkair—Mal. brik Expeditie—Chinees. brik Susanna—dito jonk Teksing—dito Ho-Gy—dito Teksoen—dito Kinghimtay.

SOURABAYA.

Aangekomen.

Mei 28.—Schoener Chicken, J. Overton, van Batavia en Samarang den 15den Mei,—passagier, de Heer Ainslie.

Juny 2.—Z. M. Kanoneer-boot, No. 1, luit. A. Klein, No. 4, luit. Sondervan, van een Kruistogt.

Vertrokken.

Juny 2.—Z. M, Kanoneer-boot, No. 2, luit. van der Poel, naar de oost.

INDIE.

BATAVIA, *den 14den Juny*, met schepen van de Mauritius hebben wy nieuwstydingen ontvangen, waar van wy eenige uittrekselen onzen lezeren zullen mededeelen.

PORT LOUIS.

Geruchten zyn meermalen de voortbrengselen van vrees of der begeerten, en dikwyls zyn dezelve ongegrond en te voorbarig: wy willen dus niet instaan voor de waarheid van de volgende, twee in deze stad in omloop zynde verhalen.

Het eerste zegt dat Engeland den oorlog verklaart heeft aan Spanje, en dat twee ryk geladene Galjoten reeds de eerste vruchten van dien oorlog geweest zyn, het intollerant fanatisme en de onderdrukkenden geest van het Spaansche Hof, klaarblykelyk door het weder oprigten van den bloedraad; en de vervolging der Spaansche patriotten, die door hunne medewerking zoo veel hebben bygedragen, tot het bevryden van hun Vaderland van de overweldiging van Buonaparte; doen het minder beklaaglyk voorkomen, dat Groot Brittanie het noodig oordeelende, nog eens het zwaard zoude trekken, tegen een zwakken onderdrukker welke door deszelfs grootmoedigheid op eenen troon hersteld is, op welke hy geene andere aanspraak heeft, dan het regt der geboorte.

Het andere is; dat er een plan zoude ontdekt zyn om den Ex-keizer van Frankryk uit zyne ballingschap te bevryden. Dit is byna ongelooflyk wanneer men de verbazende magt in aanmerking neemt, die gebezigd wordt tot het bezetten van St. Helena en de voorschriften die ten strengsten worden uitgevoerd, ter verzekering van dezen staatsgevangenen. Men verhaalt ondertusschen, dat eene inscheping van een vreemden aard, en geschikt om aan de waakzaamheid te ontsnappen, op een afgelegen punt van het Eiland is ontdekt geworden, en dat eenige personen in verzekering zyn genomen, en naar de Kaap gezonden, om aldaar te worden teregt gesteld.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL. Verscheidene Generaals die weder in activiteit gesteld zyn, zyn op de Fransche frontieren aangekomen; eenige hebben het kommandement der vestingen of van Militaire districten, andere hebben de inspectie der artillerie en van de genie. Alle hebben zy particuliere instructien van den Oorlogs Minister; men verwagt binnen kort te Rysel en in de andere vestingen van Fransch-Vlaanderen Generaal Inspecteurs.

Uit Frankfort wordt gemeld dat de keizers van Rusland en Oostenryk en den koning van Pruissen eene byeenkomst te Töplitz hebben zullen; Lord Castlereagh zou van wegens groot Brittanie daarby tegenwoordig zyn. Op deze byeenkomst is het oog van geheel Duitschland gevestigd.

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN.—Wy zien uit de processen die in Parys gevoerd worden, eene nieuwe conspiratie te voorschyn komen; het volgende wordt ons ten dien aanzien gemeld.

De troepen der geallieerden twee derde gedeelten van Frankryk bezettende, hebben zich zoo veele knevelaryen tegen de ingezetenen veroorloofd dat deze genoodzaakt zyn geweest hunne klagten voor den troon te brengen. De koning schreef hier omtrent aan Prins Talleyrand ten einde hem den onaangenaamen Staat van Frankryk te doen kennen, met last om hier van kennis te geven aan de Ministers der vier mogendheden. De koning gaf hier by zyne droefheid te kennen, over het gedrag der geallieerde Armeën, welke requisitien deden, contributien heften en alles zonder onderscheid ontwapende, daarby voegende, dat indien deze staat van zaken niet mogt ophouden, hy als dan genoodzaakt zyn zoude eene schuilplaats in Spanje te zoeken, daar zyne jaren en zwakke gesteldheid hem niet veroorloofden zich aan het hoofd der armee te stellen. Deze brief werd niet gedrukt, maar heeft in geschrifte door Parys gecirculeerd en eene groote gisting veroorzaakt.—Waardoor eenige waare vrienden van Frankryk, eene verbintenis hebben aangegaan, welken in den volgenden eed wordt opengelegd.

Eed uitgesproken door de leden der Societeit DE VRIENDEN VAN HET VADERLAND, opgerigt om den koning van het juk der vreemdelingen te bevryden.

Ik zweer, op myne eer, myn vermogen en myn leven te zullen opofferen, om Frankryk te bevryden van het juk waaronder het gebukt gaat; ik zweer, alle myne vermogens te zullen aanwenden om myne gevoelens te verspreiden.

Ik zweer, dat niets my hiervan zal terug brengen, in welken staat ik ook mogt gesteld worden, en zoo ik mynen eed mogt breeken, geve ik my over tot de straffe des doods.

In naam der vrienden van het Vaderland, gy zyt geroepen in ons verbond tegen die lafhartigen, die Frankryk in het verderf gestort hebben, door alleen hun eigen voordeel te behartigen; vergeet uwe eigene voordeelen en rekent uw zelfs niets waardig. De nakomelingschap zal onze nagedachtenis zegenen.

Brieven van Madrid op echte gronden steunende, verzekeren dat er groote veranderingen in de Hoofdstad zullen plaats hebben; zonder den waren aard dier veranderingen voor het publiek op te leggen.

Het Gouvernement heeft last gegeven om 60,000 man op de been te brengen by wyze van militie. Het denkbeeld van vele hier omtrent is, dat deze maatregel wordt genomen, om daardoor de reguliere troepen geheel ter dispositie van het Gouvernement te stellen; ten einde dezelve naar Zuid Amerika en Mexico te kunnen zenden. Andere spreken van eene expeditie tegen Florida, en van oorlogs toebereidselen tegen de Vereenigde staten. Wy zien met leedwezen dat het Gouvernement, het welke alle handels betrekkingen met dat land afsnydt, alle mogelyke vrydommen en voorregten vergunt tot den invoer van Fransche producten en manufacturen. Ten gevolge hier van zyn door de Spaansche kooplieden op de kermissen in het zuiden van Frankryk, groote koopen gedaan.

Een brief van port au Prince meldt ons het volgende, omtrent de vernietiging der Koningsgezinden in Zuid Amerika.

„ De vloot zich naar het Eiland Margare-
„ tha gewend hebbende, heeft hetzelve met
„ weinig moeite veroverd, dadelyk werden
„ er zes à acht honderd konings gezinden
„ opgehangen of dood geschoten, 13 oorlogs
„ vaartuigen vielen in de handen der insur-
„ genten benevens 200,000 piasters in geld.
„ Hier mede versterkt, hebben de insurgen-
„ ten zich naar Camana vervoegt, welke stad
„ met nog zes of acht andere steden in
„ hunne magt is; de laatste tydingen zyn,
„ dat zy op Carracas aanruktten, het welke
„ ongetwyffelt thans ook in hunne magt

„ zyn zal. De Konings gezinde Generaal „ Morillo, heeft verscheidene bewegingen gemaakt om Sante Fé te bereiken, maar is „ meermalen terug geslagen en is thans in „ Carthagena ingesloten, waar uit hy niet „ kan komen, dan met het grootste gevaar; „ het schynt dus dat de insurgenten van „ alle zyden het veld behouden, en het is „ dus waarschynlyk dat zy in hunne pogingen zullen slagen".

LONDON. De inzigten en voornemens van het Portugeesche hof, zyn geheel nieuw voor de politieke waereld. Hier ziet men een hof het moederland verlaten, om in eene zyner kolonien eene schuilplaats te zoeken; en te trachten aldaar, verre van de onlusten van Europa, een ryk te vestigen. Het Engelsch ministerie heeft by het aanraden van de vlugt naar Brasilien, nimmer kunnen denken, dat dit aanleiding zou kunnen geven tot verbreking dier vaste banden, welke Portugal en Groot Brittanie verbonden hielden.

De eerste uitwerkselen hier van, zag men by gelegenheid dat onze oorlogs schepen te Rio Janeiro aankwamen, ten einde de koninklyke familie weder naar Europa over te brengen, daar de redenen van deszelfs verwydering, thans hadden opgehouden, en in Lisabon eene statige menigte ambassadeurs op deze terugkomst waren wagtende.—De Prins van Brasilien, antwoordde dat hy nimmer om dit geleide had verzocht, en [illegible] was, weder naar Europa terug te keren:—kort daar na waren wy zonder zaakgelastigden aan het hof van Brasilien, en zedert dien tyd is nog alles in denzelfden staat.

De Koning van Brasilien is omringt van menschen die niet verre ziende zyn, en die om de voorzeggingen van den Abt Raynal te bevestigen, meenen, dat het zekerste middel om eene wezentlyke vergrooting van Landen te bekomen, is, dat men een nieuw ryk in het westen, verre van de kuipetyen der Europeanen moet stigten; om hier toe te komen heeft Portugal lang gewerkt, dan thans is alles gereed; eene magtige vloot met eene armee voorzien, is ten dien einde uitgezeild ten einde eene overeenkomst met Spanje gemaakt, tot stand te brengen.

Het is moeijelyk te voorzien, welke hier van den uitslag zyn zal. Artegas en de zynen, zyn even gelyk die van Buenos Ayres tot wederstand geneigt, zoo dat wanneer er gevochten moet worden, nieuwe verwoestingen te vrezen zyn. Het is onze zaak om alle misverstand met onze geallieerden te vermyden, en daarom zyn alle aanmerkingen op hunne handelingen ongeoorloofd. Vyf jaren geleden toen de Generaal *Soura*, met eene Portugeesche Armee tot ondersteuning van Monte-vidio marcheerde, was het de invloed van Engeland, die hem terug deed trekken en wat zullen thans onze ministers doen? wy hebben geen afgezant in Brasilien, kan de Commodore *Boules* met zyn eskader dit gebrek verhelpen? deze zaak is van te groot gewigt, in aanmerking van de groote menigte Britsche eigendommen, die in dit werelddeel gevonden worden, en van uitzigten die ons kunnen worden geopend. Het is zeker dat om een evenwigt te stellen tegen de balans der mogendheden, door het congres van Weenen vastgesteld, het voor het belang van Engeland en Europa noodzakelyk is, dat eene natie zich vergrootte ten koste van zyne nabuuren, al ware het aan de andere zyde van den oceaan.

Een schryven uit Alexandrie in Piemont meldt op eene geheel zonderlinge wyze, dat by eene overeenkomst met het Sardinisch Gouvernement is vastgesteld, dat Engeland subsidien zoude geven, tot het onderhouden eener Armee in Sardinien, daar de Finantien van dat ryk zulks niet toelieten en de Armee noodzakelyk is, tot onderhoud van die geene welke geen andere broodwinning kennen, dan het voeren der wapenen!!! Wy zouden dit als een verdichtzel hebben aangemerkt, in dien zulks ons niet als officieel was bekend gemaakt.

FRANKRYK.

PARYS. Een brief uit Brussel, verzekert dat in de magazynen van kleedings stukken te Antwerpen, de orders gegeven zyn om alles kompleet en ten allen tyde gereed tot den dienst te houden.

ITALIEN.

REGGIO, *den 25sten Sept.*

De Politie onzer Stad, heeft na menigvuldige nuttelooze nasporingen, de schuilhoek van Fradiavolo ontdekt. Dat gedrogt gaf zich gedurende de eerste onrusten van Calabrien, voor een dienaar van de koninklyke party uit, en kommandeerde een korps bandieten onder de Engelschen. Sedert de laatste revolutie die den erf-vorst op den troon geplaats heeft, zocht Fradiavolo, zich niet aan de wetten kunnende onderwerpen, eene schuilplaats in het gebergte, waar uit hy strooperyen op het land bedreef, de particulieren bestal en in de kerken inbrak. Eindelyk is dat gedrogt gevat; hy heeft by zynen dood nieuwe bewyzen der wreedheid van zyn karakter gegeven; zynen biechtvader, twee garnisanen en de geestelyke die hem het vonnis kwamen voorlezen, zyn voor zyne voeten dood gevonden. Men had opgemerkt dat hy een snuifdoos by zich droeg, die zonder twyfel een dubbeld deksel had, waarin hy een sterk werkend vergif verborg, het geen de dood van zyne medemakkers veroorzaakt had, zy werden door eene hevige neus en mond bloeding aangetast. De gansche borst was met zwarte blaauwachtige vlakken, even als in boosaardige koortsen, bedekt.

MENGELINGEN.

(Vervolg, en Slot van ons vorig Nommer.)

Om zulk eene edele, zulk eene vruchtbare bronwel niet te laten uitdroogen, om die verheven taal der overpeinzing altyd te kunnen hooren, had de milddadigheid onzer Koningen de wetenschap in hun Paleis gelokt, en hadden zy aan hun, die dezelve beoefenen, zonder twyfel zeer vereerende gunstbewyzen verleend, die echter minder waren, dan die, in elk andere loopbaan, de minste fortuin niet zou geweigerd hebben aan zoo een hardnekkigen arbeid.

Indien men niet gemeend heeft te veel eer aan hunne Wysbegeerte te geven, oordeelende, dat het voor hun overtollig was, dan zal men ten minste toegeven, dat het, van den kant van den staat geen onvruchtbaar gebruik van zyne geldmiddelen was, en tevens overhellen tot den wensch, dat dezelve vele zoo gelukkige finantiele speculatien moge doen.

Verre dat deze tak van algemeene uitgave met het belang der grondeigenaars streed, hebben veeleer de werkzaamheden, door denzelven veroorzaakt, sedert vyftig jaren, de inkomsten der grondeigenaars verdubbeld, het zy door nieuwe kunsten te scheppen, die eene groote hoeveelheid eerste stoffen vereischten, het zy door in de landen de cultuur met zulk eene verscheidenheid te verdeelen, die veroorloofde, dat iedere grond juist de ontving, welke hem best voegde, en voorkwam, dat geene gure vlagen op eenmaal allen oogst vernielden.

De wegneming der braaklanden die, hoe onvolledig zy is, reeds aan tien duizend vierkante kilometers meer dan voorheen waarde geeft, dat is met andere woorden, dat zy Frankryk reeds met eene groote Provincie vermeerderd heeft, is men verschuldigd aan lieden, die waarnamen dat, gronden voor eene plantsoort uitgeput, die niet voor andere zyn, en dat de afwisselende rondgang van culturen, afhangende van de verschillende manier, waarop de planten gevoed worden, voor alle gronden en in alle luchtstreken voordeelig is. Dus zyn het de landbouwers niet die dit hebben uitgevonden; maar Kruidkundigen.

De arme bewoners van de *Landes* zagen zedert eeuwen, de duinen van de Gasconsche golf onwederstaanbaar het land binnendringen, hunne huizen en kerken onderstuiven, en hunne akkers in de moerassen verdrinken, die zy voor zich heen stuwden. Zy zagen dit en lieten het begaan. *Daubenton* en *Bremontier* zeiden tot hun: *Tot hier toe* en van dat oogenblik zyn zy overal, waar men de middelen, door deze geleerden aan de hand gegeven, bezigt, onbewegelyk. Men zal, wanneer men het begeert, honderde vierkante mylen voordeelig land in dit zand verkrygen, dat bestemd scheen, om altyd een speelbal van de winden te blyven.

Waarschynlyk zouden onze belastingschuldigen, verre van daarover redenen tot klagten te hebben, ryker en gelukkiger zyn, indien men slechts aan soortgelyke veroveringen het tien duizendste gedeelte had besteed, van hetgeen men hun ontnomen heeft, om de helft van Europa te verwoesten, om daarvan ons afkeer in te boezemen, en die weder te verliezen.

Het is intusschen nog het weinige, dat men gedaan heeft, waaruit men verklaren kan, hoe de eigendommen en kunstvlyt, zonder geheel verloren te gaan, zoovele bepalingen, zoovele afpersingen konden doorstaan. Hoe meer het bestuur hen onderdrukte, hoe meer de wetenschap hare pogingen verdubbelde, om hun te hulp te komen: zoolang wy ook deze aandrift niet zien verkoelen, waartoe zy eenmaal is opgewonden, behoeven wy niet omtrent het geluk des staats te wanhopen. Een weinig gerustheid van geest voor dezen, om te peinzen en te ontdekken, voor genen, om zich te onderrigten en het ontdekte in werking te brengen, en weldra zullen nieuwe wonderen toonen, wat de wetenschap vermag, om deze rampen te herstellen.

Ongelukkig is het haar niet gegeven, om dien toestand, voor hare vorderingen, euouttbeerlyk, zich zelve te verschaffen. Zy vervolgt de kometen dwars door de hemelruimte; maar het menschelyk hart ontsnapt haar; zy lacht met de golven der zee, maar zy bezit geene geheimen, om de ongerustheid van den eerzuchtigen in bedaren te brengen.

En men zou zich intusschen zeer bedriegen, indien men meende, dat zy geheel onverschillig omtrent de rust der volkeren was.

Te midden dier algemeene wederwerking van armen en ryken, van die jaloezy der ambtelooze personen, de hoofdoorzaken der beroeringen van de staten, van alien nayver der volkeren, de byna eenige bron hunner oorlogen, zyn de kunstvlyt en de wetenschap die haar voortbrengt, de natuurlyke bemiddelaressen. Zy brengen een evenwigt tusschen de volkeren, door de hinderpalen der luchtstreken te overwinnen; zy brengen de standen der fortuin nader tot elkanderen, door de genengten gemakkelyker bereikbaar te maken; zy vormen de eenige kragtige *lex agraria*, omdat zy de eenige wettige is, en dat zy by uitsluiting het voordeel heeft, van die genen, welke zy tot inschikkelykheid moet vergen, 'er een waarachtig geluk in te doen vinden, om er de uitvoering van te bespoedigen.

Hoe belangryk zou voorts het tafereel zyn dat de welsprekendheid zou kunnen afmalen van den invloed der wetenschap op de beschaving.

Tot lang verloopen eeuwen opklimmende, of in barbaarsche landen overgebragt, zou zy ons den gewaanden natuurmensch vertoonen, daar by als een tiran zyn eigen huisgezin overheerscht, en zyn' natuurgenoot, als hy dien ontmoet, even wreedaardig behandelt als de dieren van het woud. Langzamerhand verzachten de eerste kenteekenen eener ontkiemende natuurleer dit woest wezen, door hem middelen aan de hand te geven, om van eenen overwonnen vyand party te trekken. De slaaf op zyne beurt zoekt in opmerkzaamheid eene verzachting zyner smarten, en weldra komt hy zyn' meester nader, hem toonende, hoe de werken Gods of de ontdekkingen der genie te bewonderen. Het geweld, de eerste regeerdster van ruwe volkeren, ontwapent zich zelf; wanneer de wetenschap, de kunsten ontwikkelende, meer waarde verleent aan de schattingen van stille werkzaamheid dan aan willekeurige knevelaryen. Het eigendom is regt slaakt zyne banden; de arbeidzame klasse verheft zich; bekwame vorsten steunen op hetzelve, om de regeringloosheid omver te werpen; de ware overheid die de eeuwige wetten der regtvaardigheid doet heerschen, noodzaakt alle standen tot onderwerping; daar verdeelt zich de fortuin, aan haren natuurlyken gang overgelaten, onder de huisgezinnen, naarmate elk hunner tot het welzyn der andere bydraagt; en, dus de maatstaf hunner diensten zoowel als van hunne achting geworden, stelt zy natuurlyk de vastheid daar, naar welke de Maatschappy overhelt.

Aangenaam maar zeker uitzigt, o gelukkig tydperk, dat de dwalingen der besturen en de onbedachtzaamheden der volkeren zonder twyfel kunnen verwyderen, maar niet zullen beletten, eenmaal aan te breken; waarin de wetenschap, rykdom en kunstvlyt, elkander slechts onderling behoevende te helpen, en daar eene door de andere aantewassen, de welvaart der menschen tot dien trap zullen opvoeren, welke hun geoorloofd is op aarde te bereiken; indien het vry staat om te smeeken, is het niet op eenen zoo gedenkwaardigen dag, waarop een vorst, wiens opgeklaarde begrippen de goedkeuring nog dierbaarder dan zyne weldaden maken, met het zegel van zyn gezag de onlangs zamengeknoopte banden van alle de takken der menschelyke kundigheden heiligt, waarop hy, ons toestaande by eenen naam, die niet zonder eenigen roem gedragen werd, dien te voegen, welken vroeger eene eeuw arbeids had beroemd gemaakt, in het keren voege zich verbindt, om met zynen Koninklyken schepter te beschermen, 't al wat grootsch en schoon is.

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Financien, als daartoe door Hunne Excellencien Kommissarissen Generaal geautoriseerd, maken by deze bekend, dat tot de invordering der belasting van *een half per Cent.* van de waarde der vaste goederen, te Batavia en in de Ommelanden, tot basis zal strekken, de taxatie van dezelve goederen, zoo als die in het jaar 1815 is gedaan.

President en Raden van Financien,
H. W. MUNTINGHE.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris van President en Raden voornoemd,
BOUSQUET.

BATAVIA, *den* 11*den Juny* 1817.

Bekendmaking.

DE kolonel Inspekteur en Chef der Administratie by de Armee in Indie, maakt bekend, dat krachtens autorisatie van Zyne Excellencie de Heere Secretaris van Staat Gouverneur-Generaal, en onder nadere approbatie van Zyne Excellencie den Luitenant-Generaal kommanderende Zyne Majesteits Troepen in Indie, door de Militaire Administratie op Weltevreden, publiek aan den minst inschryvenden zal worden aanbesteed de aanmaak en leverantie van *acht honderd stuks kribben*, ten gebruike van Zyne Majesteits Troepen alhier.

Die daar in gading hebben, worden genoodigd hunne inschryvingen by besloten biljetten te doen, ten opschrift voerende; ,,*Inschryving tot de aanmaak en leverantie van* 800 *stuks kribben.*"—En dezelven in te zenden van heden af tot Maandag den 16den Juny 1817, aan het Bureau der hoofd Administratie in het Kampement Weltevreden voornoemd, alwaar het model der kribben ter bezigtiging staat, en alle informatien deswegens te bekomen zyn. Liggende de conditien waarop de aanmaak en leverantie geschieden zal, mede aldaar ter visie.

De biljetten zullen geopend worden op Maandag den 16den Juny 1817 voornoemd, des voormiddags ten elf uren precies.

De inschryvers worden verzocht hunne woonplaatzen duidelyk daar in bekend te stellen.

De Kolonel Inspekteur en Chef voornoemd,
F. H. W. VON WENSE.

WELTEVREDEN, den 4den Juny 1817.

Advertentie.

ALLE de genen welke wegens verschenen Interessen van by de Diakonie der gereformeerde gemeente beleende kapitalen, aan dezelve Diakonie verschuldigt zyn, worden hier by aangemaand, hun agterstallig verschuldigde, uiterlyk met of voor den 1 Augustus aanstaande en wel gedurende de maand Juny, aan den Heer *F. H. Haase*, op Weltevreden en gedurende de maand July, aan den ondergeteekenden ten zynen huize in de Koe-straat, of aan den door hun gemagtigden te voldoen, terwyl de ingebreken blyvende, met expiratie van dien termyn, de op hunne eigendommen beleende kapitalen zullen worden opgezegd.

BATAVIA, *den* 7 *Juny* 1817.
A. BUSSINGH,
Presis Diaken.

Bekendmaking.

DE Inteekenaren voor de Bataviasche Courant, worden verwittigt dat zy hun verschuldigde voor het tweede half jaar voorschot, ingevolge besluit van Zyne Excellencie den Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlands Indie, van den 7den December 1816, No. 24, gedurende deze maand alle dagen (uitgenomen de Zondag) des morgens van acht tot des namiddags ten twee uren, tegen kwitantie kunnen voldoen, ter 's Lands Drukkery; zullende de ingebreken blyvende, met primo July gerekend worden niet verder te hebben ingeteekend.

** HEDEN verloste van eenen zoon, de huisvrouw van
C. VAN DAM.

SAMARANG, *den* 1*sten Juny* 1817.

** OP den 9den dezer, 's avonds om 11 uren verloste myne vrouw *Francina Geertruida Thierens*, alier voorspoedigst van eenen gezonden en welgeschapen zoon
J. C. SCHULTZE,

WELTEVREDEN, *den* 11*den Juny* 1817.

** HEDEN morgen ten 9 uren verloste van eene welgeschapene dochter, de huisvrouw van
F. STOUT,
Coll. ter zee.

BATAVIA, *den* 12*den Juny* 1817.

** MYN echtgenoot den Heer *Hendrik Albert van Zeyl*, gisteren nagt overleeden zynde, zo werd aan alle zyne vrienden, en bekende zulks by deze kennis gegeven, en tevens verzocht my van brieven van condoleance te willen verschoonen.
F. LAMMERS,
Wed. VAN ZEYL.

SOURABAYA, 25 *April*, 1817.

** HEDEN overleed alhier in den ouderdom van omtrent 47 jaren den Heer *Johan Michael Christjani*, in leven koopman, wonende te Grisse.
M. ZWAAL,
W. OFFERS, w. z.
C. JACOBSON.

SAMARANG, *den* 1*sten Juny* 1817.

** MYN oudsten zoon *Jan Jacob van Oldenbarneveld genaamt Tullingh*, kadet by de Koloniale marine, van zyne kindsche jaren eerbiedig en liefderyk voor zyne ouders, werkzaam en bemind door zyne superieuren, is te Macassar in den ouderdom van slechts zeventien jaren en eenige maanden overleden, nog betreur ik myne lieve vrouw en moet mynen veelbelovenden zoon ook nu beweenen.
C. A. A. VAN OLDENBARNEVELD,
Gent. TULLINGH.

BATAVIA, *den* 5*den Juny* 1817.

** OP heden, overleed myn echtgenoot de Heer *J. G. van der Lee*, aan een verval van levens kragten, in den ouderdom van 58 jaren; welk verlies door my en zyne kinderen van harte betreurd en met smarte gevoeld wordt.
H. C. DOMINGOS.
Wed. J. G. VAN DER LEE.

BATAVIA, *den* 5*den Juny* 1817.

** Meer dan eene geheele maand tusschen hoop en vrees en in de kommervolste oogenblikken te hebben doorgebragt, naderde op heden voor my het beslissend tydstip, myne geliefde Echtgenoote Maria Catharina van Ekstadt, in den jeugdigen ouderdom van circa 27 Jaren, my door den dood te zien ontrukken, wie gevoeld niet dezen voor my zoo treffenden slag, wie niet het smartend verlies voor eene Zuster, wier hoogachting en liefde, alleen de dryfveeren waren, dat zy haar tot in deze gewesten volgde.
C. L. DE VOS.

BATAVIA, den 8 Juny 1817.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben van, dan wel schuldig zyn aan de boedel van wylen den *Heer Hendrik Albert van Zeyl*, gelieven daar van opgave te doen binnen den tyd van twee maanden, gerekend van heden aan deszelfs Executeuren *Johannes van Zeyl* en *W. E. Berkholst*.

SOURABAYA, 25 *April*, 1817.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben, dan wel schuldig zyn aan de nalatenschap van wylen *Johan Michael Christjani*, in leven Koopman wonende te Grissee, gelieve daar van opgave te doen aan den mede Executeur, voor den laatste Juny eerstkomende.
C. JACOBSON,

GRISSEE, 31 *Mei*, 1817.

Advertentie.

ALLE de genen welke iets te vorderen heeft, van of te verschuldigt is, aan de nalatenschap van wylen *J. G. van der Lee*, in leven Bootmeester in dienst van het Gouvernement alhier, worden verzogt daar van opgave te doen, voor medio July 1817, aan deszelfs Executeuren
J. G. WOLFARTH,
P. VELTBRUGGE.

BATAVIA, *den* 9*den Juny* 1817.

ALLE de genen die iets te vorderen hebben van, ofte verschuldigd zyn aan den boedel en nalatenschap van wylen den Wel-Edelen Gestrengen Heer *Wouter Hendrik van Ysseldyk*, gelieve daarvan opgave en betaling te doen voor ultimo July aanstaande, te Batavia, aan de ondergeteekenden; te Samarang aan de Heeren *J. G. Buduch* en *H. J. Domis*, en te Soerakarta aan de Heeren *Lippe* en *Sentius*, als plaatselyke Executeuren
J. C. ROMSWINCKEL,
J. VAN REENEN,

BATAVIA, den 30 Mei 1817.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben, dan wel schuldig zyn, aan de boedel van wylen den oud Majoor *Faker*, gelieven daar van opgave en betaling te doen, binnen den tyd van twee weken, aan den Testamentairen Executeur den Kapitein ALIE.

Advertentie.

A. LOUDON, op zyn vertrek naar Europa staande, verzoekt een ieder, die eenige zaken met hem te vereffenen heeft, zulks binnen de tyd van drie weken, na dato dezes, te willen bewerkstelligen.

BATAVIA, den 12 Juny 1817.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op Maandag, den 16*den Juny* 1817.

VOOR het Sterf-huis van wylen den Chinees *Tan Tongking*, staande op Toko Tiga, van huismeubelen, goud en zilver werken, nevens andere goederen meer.

Op Dingsdag, den 17*den Juny* 1817

VOOR het Sterf-huis van wylen *J. G. van der Lee*, staande op de Zandzee, van huismeubelen, goud en zilver werken, slaven, wagens, paarden, en diverse negotie goederen, &a.

Op Woensdag, den 18*den Juny* 1817.

VOOR een Huis No. 9, staande in de Koestraat, van huismeubelen, eenige negotie goederen, goud en zilver werken, &a.

Op Donderdag, den 19*den Juny* 1817.

VOOR het Sterf huis van wylen *C. E. Krauze*, staande in de Nieuwpoortstraat, van huismeubelen, rypaarden, een bendie, papier en pennen, slaven en slavinnen, yzer werken als hangsloten, krammen, &a. thee, &a.

Op Vrydag, den 20*sten Juny* 1817.

VOOR het Negotie-huis van Mr. *Skelton en Co.*, staande in de Nieuwpoortstraat, van huismeubelen, lywaten voor slaven kleederen &a., &a., na het zelve de landgoederen Pamanoekan en Tjiassam.

Op Dingsdag, den 24*sten Juny* 1817.

ZAL door Vendumeesteren vendutie worden gehouden, voor rekening van de Militaire Artillery Directie, aan het Leder Magazyn, staande in het Kampement op Weltevreden, van 223 zadels, 418 pistool holsters, 167 stangen, 333 stygbeugels met riemen, 85 idem zonder riemen, 206 halsters, 196 staart riemen, 418 halme gemonteerd, 204 dito ongemonteerd, zynde alles voor een groot zoort van paarden, van Engelsch leder gemaakt.

Zullende op den dag van verkooping by perceele verdeeld, in voornoemd Magazyn te zien zyn.

Op Donderdag, den 26 *Juny*, 1817.

ZAL door Vendu-meesteren Vendutie worden gehouden voor het Vendukantoor, van diverse goederen en na het aflopen derzelve, de volgende vastigheeden, als:

Voor rek. des Boedels van wylen den Chinees *Qua Lokkong.*

1.—Zeker Erf bebouwd met een steenen Pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een half kwartier uur gaans westwaards buiten deze Stadspoort-Utrecht; aan de noord zyde van de Amanus-gracht, in het westerveld, het 6de deel van het blok P, sub No. 177, belend ten zuiden met den Heeren weg

langs gemelde-gracht, ten noorden en westen met *I-o Tekhien*, en ten oosten met dezen boedel.

2.—Zeker Erf bebouwd met een klein steenen Pedak met pannen gedekt, staande en gelegen byna een halve kwartier uur gaans westwaards, buiten deze Stadspoort-Utrecht, een weinig benoorden de Amanus-gracht, in het westerveld, het 6de deel van het blok P, sub No. 182, belend ten westen met den Heeren weg langs de tweede dwars-gracht, ten oosten met ......, ten zuiden met *Qua Tingkong*, en ten noorden met *Kang Goknio*.

3.—Zeker Erf bebouwd met een steenen Pedak met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een half kwartier uur gaans westwaards, buiten deze Stadspoort-Utrecht, aan de noordzyde van de Amanus-gracht, in het westerveld, het 6de deel van het blok P, sub No. 176, belend ten zuiden met den Heeren weg langs gemelde-gracht, ten noorden met *I-o Tekhiem*, ten oosten met *Sale llamien Tjinina*, en ten westen met dezen boedel.

Voor rek. des Boedels van wylen den Chinees *Tan Tongking*.

1.—Zeker Erf bebouwd met een groot steenen-huis, een groote zaal op de Chineesche manier, alles met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort-diest, in het westerveld, het 4de deel van het blok M, sub No. 50 en 51, belend ten noorden met den Heeren weg langs de rivier Crocot, ten zuidoosten met *Janetta Elisabeth Asmus*, ten noord-westen met *Tjoa Tiongnio*, ten zuidoosten met *Tjo Bengtjien*.

2.—Zeker Erf bebouwd met een steenen Pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten deze Stad op Blandongan, aan de westzyde van de rivier Crocot, in het westerveld, het 6de deel van het blok O, sub No. 77, L. B. belend ten oosten met de gemeene weg langs de rivier Crocot, ten westen met *Tan Tiankong*, ten noorden met *Kouw Sankong*, en ten zuiden met *Tan Mapauw*.

Voor rek. des Boedels van wylen den Moor *Assele Amien Tjenind*.

1.—Zeker Erf bebouwd met een groot steenen Pidak, met pannen gedekt, staande en gelegen een weinig buiten deze Stadspoort-Utrecht, in het westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 74, belend ten oosten met de buiten barm, ten westen en noorden met *Tasniem*, en ten zuiden met dezen Boedel.

2.—Zeker stuk Tuin-Land, gelegen buiten deze Stadspoort-Utrecht, in het westerveld, het 5de deel van het blok P, sub No. 208, 205 en 174, belend ten zuiden met de middel-sloot, ten noorden met de Javaansche-straat, ten oosten met *Sinatje Machadoem Bibie*, en ten westen met *Njey Djiedja*.

3.—Zeker Erf bebouwd met een steenen Pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort-Utrecht, in het westerveld, het 7de deel van het blok P, sub No. 104, belend ten westen over een gemeene weg en sloot met een gang lopende van de Amanus-gracht, naar de buffels rivier, ten oosten met een vervalle weg, en ten noorden en zuiden met *Dauod Fakier Achmat*.

Voor reek. des Boedels van wylen *J. T. Reynst*.

Zeker Erf bebouwd met een groote steenen Woon-huis, agter galdery, slave, vertrekken, paarden stal en wagen-huis, een steenen lombong, vee hok, een speel-huis boven het zelve een duive hok, en vyf steenen Pidakken, alles met pannen gedekt, benevens een biljard zaal, en kolfbaan, een vergadering zaal, en een wagen loodts van hout, mede met pannen gedekt, de laatst gen: vier gebouwen aan de Sociteit de Harmonie toebehorende, staande en gelegen even buiten deze Stads Nieuwpoort, in het oosterveld, het 33ste deel van het blok L, sub No. 42, 43, 44, 45, 46 en 47, belend ten westen met de buiten Heeren of Nieuwpoort-straat en *Joseph Schreuder*, ten oosten met de buiten Tygers-gracht, ten zuiden met de Koe-straat, en ten noorden met *Joseph Schreuder* evengenoemd.

Advertentie.

BY *J. Westermann*, op de Groote Rivier, is te bekomen tegens contante betaling per het schip ANNA DORATHEA, aangebragte artikelen, bestaande in

Beste Rode Wyn by kastten van 5 douz. à 8 Spm. 't douz.
Dito Madera do. by kastten van 5 dito à 12 dito dito
Dito Cognac, ... à 12 dito dito
Booter in vaatjes van 56 ponden, ... à 24 do. pr. vaatje
Stokvis, de 25 ponden .... 6 dito
Haring, per groote vaatjes .... 25 dito.,

Als mede Hollandsche Was-kaarssen en en andere goederen meer.

Bericht.

TEN Commissie huize van *A. W. N. van Gent*, zyn thans *tegens de inkoops pryzen*, te bekomen, eenige zeer fraaije dames kleedjes, stroo hoeden, Spencers, Pellerines, Fichus, Voiles, Shawls, redicules, linten, zyden kousen, parel kleure, zwarte, rooze roode en andere zyden stoffen, zwarte en witte krep, Bouquets, Diadêmes, mans en vrouwe handschoenen, enz., enz.

Voorts nog superfyn zwart, grys en bruin laken, vergulde knoopen, excellente hammen en saucysen, muscadel, moezel en roode wynen, Ratafia de Cerizes, likeuren, vruchten op brandewyn, salade olie, allerlei soorten van parfumeriën en galanteriën, schilderyen, jacht-geweren, ledikanten enz., enz.

To be Sold.

A VERY capital CUTTER, clinker-built of the best materials, two years old, copper-fastened, pulls and sails remarkably well, is doubled banked for eight oars, measuring on the keel 21 feet 7 inches, and 24 feet 5 inches overall, by 7 feet 8 inches beam, with masts, sails, oars, rudder and tiller, complete.—The Boat lays for inspection at the Marine-yard.

N. B.—For further particulars enquire at *Messrs. Deans, Scott & Co.*

Advertentie.

IN de Koestraat No. 8, wordt dagelyks van 's morgens acht tot 's middags een uur, gecontinueerd voor contant te verkoopen, leidsche grynen, fyne lakens en kasimieren, hoeden, extra zwaare zwarte en witte zyde koussen, allerhande goud en zilver gallon, boeken en schryfbehoeftens, tabak, pypen, differente soorten van wynen en bieren, spiegels, glaze ruiten, koets en schildery glazen, glaze kroonen, stolpen, kurken, yzerwerk in soorten, kaaps meel, en onderscheidene galanterien, pak en zeil naalden, jagtgeweeren, enz.

Ook liggen in gemeld Huis ter visie de facturen der aangebragte lading met het schip VROUWE AGATHA, en zyn aldaar zoo wel als in het Huis No. 17 op de Voor-rei, dezelve goederen te koop, als mede pik en teer by het vat.

Te Koop,

BY *David Martyn*, in de Lepel-straat, zyn te bekomen, Japansche stoelen, banken, boeken-kasten, bruilofts ledekanten, groote nacht koffers, thee knapen, surie knapen, kandelaars-knapen, speel tafels, kinder stoelen, barbier stoelen, vrouwe stoelen, damborden twee groote en twee kleine uittrek tafels, op kopere rollen, en andere goederen meer; tegen kontante betaling.

BATAVIA, *den 9den Juny* 1817.

Advertentie.

BY *J. Hommes*, in de Lepel-straat, is te bekomen, per het fregat schip Elizabeth, kapitein *C. Pakes*, aangebragte artikelen, bestaande in best hooiberger bier, madera, muscaat, rynsche wyn, cognac brandewyn, genever, likeuren, azyn, sla oly, zeltserwater, Eau de Cologne, lavendel en honywater, varinas tabak, pypen, fyne lakens, casimieren, chitzen, doeken, fyn wit linnen voor hembden, heeren en dames hoeden, zwarte zyde koussen, chocolaad, hang en tafelstolpen, spiegels, speelkaarten, touw-werk, yzer, &c.

BATAVIA, *den 11den Juny* 1817.

Bekendmaking.

OP het Jaag Pad, is te bekomen goed brandhout voor Ropy 12, het groot Vadem. J. WOLFF.

Uit de hand te koop.

EEN Kok, een Meid, en Staljongen, benevens eenige Europische en Javasche Meubelen, by *J. C. Blomkoff*, op den weg van Tanabang.

Uit de hand te Koop.

EENIGE goede SLAVEN—informatie in No. 19, op groot Roea-malakka.

Verlooren.

Op Woensdag den 4 Juny omstreeks vyf uren nademiddag zyn verloren twee sleuteltjes aan een blaauw zyde lintje op de weg tusschen de sluisbrug van Weltevreden en de brug van Goenong Saharie, niet ver van den schouwburg:—Die dezelve mogt gevonden hebben, brenge die by den Direkteur van s' Lands Drukkery, en zal vier Spaansche Daalders voor eene belooning genieten.

Bekendmaking.

MEN verzoekt alle de genen welke eenig berigt weet te geven van de zuster van den ondergeteekenden; zulks te willen doen geworden te Sourabaya, aan den luitenant kollonel van het 20ste bataillon infanterie of deszelfs echtgenoote aldaar:

Van *Maria Bolk* gehuwd met de heer *Westrenen*; den 26sten October 1815, met haar echtgenoot uit Texel vertrokken, met het schip DE VROUW, kapitein *Zwyn*, te Philadelphia binnengeloopen, vervolgens, volgens goedemans zeggen, naar Batavia vertrokken.

MR. CORNELIS, *den 12den Juny* 1817.

P. J. KUYP, *luit. koll.*
CATARINA KUYP,
gebr. BOLK.

DE Lotery welke plaats zal hebben by den ondergeteekenden is bepaald, op den 25 dezer ten 10 uren des morgens.

Iemand nog inclinerende om lootjes te hebben, addresseer zich in de binnen Nieuwpoort-straat, No. 11.

WYSZYNSKY.

BATAVIA, *den 11den Juny* 1817.

Advertentie.

OP Weltevreden tegen over de Militaire Bazaar, naast de Postery: is tans opgericht eene nieuwe Brood-Bakkery waarin voortaan alle dagen te bekomen is, vers Fransch en Hollandsch brood, benevens fyn en grof beschuit van diverse soorten, als ook fyn wit meel by het pond. Wie hier van gelieft gebruik te maken, zal op de schielykste en zindelykste wyze bedient worden, door den ondergeteekenden C. JUNG.

WELTEVREDEN, den 12 Juny 1817.

ALGEMEENE Vergadering in de *Societeit de Harmonie*, op Maandag den 16 Juny 1817, 's avonds ten half zeven uren.

F. BREDERO, *Sec.*

Uitnoodiging.

EEN ieder genegen en bekwaam om zich als *Drukker* te engageren, vervoege zich tot dat einde, van de noodige getuigschriften voorzien, ter Gouvernements Secretarie op Ryswyk.

Batavia den 28sten Mei 1817.

Daar de ondergeteekende niet bewust kunnende zyn van zyne aanstelling in deze zyne kwaliteit, alzoo ook niet in de mogelykheid is geweest, om zich uit het Vaderland te voorzien met nuttige bydragen ter veraangenaming der lecture van dit weekblad; en hy door het irregulier aankomen van nieuwstydingen en belangryke maandschriften uit Europa, zich al te menigvuldig in de onaangenaamheid bevind, om zyne lezers min belangryk te onderhouden; zoo neemt hy de vryheid, alle kunstminnaren uittenodigen, hem met hunne bydragen te willen vereeren, zullende hy gaarne alles, wat tot beschaving en nuttig onderhoud strekken kan, in dit weekblad een plaats geven.

De Redacteur der Bataviasche Courant.

GEDRUKT TE BATAVIA,
OP
'SLANDS DRUKKERY.